

ପ୍ରଥମ ସେକେଣ୍ଟ ଚାନ୍ଦ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ 2021-2022

ପଡ଼ୁ ଲିଖନ – ରିଟିଙ୍ କାର୍ଡ

ପଡ଼ୁଲିଖନ :-

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ - ନିଜର ବ୍ୟବହାରିକ ଜୀବନରେ କାମରେ ଆସିବାକୁ ଥିବା ଔପଚାରିକ ତଥା ଅନୌପଚାରିକ ପଡ଼ୁଲିଖନର ଧାରଣାକୁ ବିକଶିତ କରାଇବା ।

ଗତିବିଧି କାହିଁକି ଜରୁରୀ ?- ତୁମମାନଙ୍କର ପଡ଼ୁଲିଖନର ଭାଞ୍ଚା, ସଂବୋଧନ, ବିଷୟ-ବନ୍ଧୁର ଧାରଣା ବହୁତ କମ୍ ଥାଏ । ତୁମମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାରିକ ଜୀବନରେ ଏପରି ବହୁତ ସ୍ଵୀଚ୍ଛାରେ ଯେତେବେଳେ ତୁମମାନଙ୍କୁ ନିଜର ବନ୍ଧୁ-ବାନ୍ଧବ ବା କୌଣସି ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପଡ଼ୁ ଲେଖିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏହା ସହିତ ଏହି ବିଷୟ ବୋର୍ଡ ପରୀକ୍ଷାର ଏକ ଅଂଶ ମଧ୍ୟ ଅଟେ । ଏଥିପାଇଁ ପଡ଼ୁଲିଖନର ଭାଞ୍ଚା, ପଡ଼ୁ ଲିଖନର ବିଷୟ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ଜରୁରୀ ହୋଇଥାଏ । ପଡ଼ୁଲିଖନ ବିଷୟଟି ଅପରିଚିତ ନୁହେଁ । ଏହା ଅଳଗା ଅଳଗା ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଳଗା-ଅଳଗା ନାମରେ ପରିଚିତ; ଯେପରି- ଚିଠି, ସଦେଶ ଇତ୍ୟାଦି । ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଜାଣିଛନ୍ତି ଯେ ଅଳଗା ଅଳଗା ପରିସ୍ଥିତିରେ ପଡ଼ୁ ଲେଖିବାକୁ ପଡ଼େ । ଆଜିକାଲି ଲୋକମାନେ ଇମେଲରେ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ୁ ପଠାଉଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏହଳି ପଡ଼ୁ ପଠାଉଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଆଜି ବହୁତ କମ୍ । ଆମଙ୍କୁ ପଡ଼ୁ ଲେଖିବାର ଗତିବିଧି ସହିତ ଅବଗତ କରାଇବାକୁ ହେବ । ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କେବଳ ଆମଙ୍କୁ ବୋର୍ଡ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ କରାଇବା ନୁହେଁ, ତାପହିତ ଆମର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନରେ ଏହି ଦକ୍ଷତାର ଯେପରି ଉପ୍ରେସ ହୋଇପାରିବ ସେଥିପାଇଁ ଆମେ ପ୍ରୟାସ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଗତିବିଧି କିପରି କରିବ ?

ପ୍ରଥମେ ତୁମେ ପଡ଼ୁ ପାଇଁ ନିଜର ଘର ବା କୌଣସି ନାମକୁ ପ୍ରୟୋଗ କର । ତୁମେ କାହାକାହା ପାଖକୁ ପଡ଼ୁ ଲେଖୁବ, ତାକୁ ନିଜ ଖାତାରେ ଲେଖୁବ । ଯେପରି ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ପଡ଼ୁ, ମାଆ, ଭାଇ, ଭଉଣୀ, ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ଥାନା ଅଧିକାରୀ, ତହସିଲଦାର, ସରପଂଚ, ନଗର ନିଗମ, ବିଜୁଳି ବିଭାଗ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟ କହିବ । ଏବେ ତୁମେ ଲେଖୁଥିବା ବିଷୟକୁ ୨ ଟି ଆଧାରରେ ଅଳଗା କରିବାକୁ ହେବ । ପ୍ରଥମ- ଏପରି ବିଷୟର ତାଳିକା ଯାହା ଆମର ବନ୍ଧୁ-ବାନ୍ଧବ ବା ସାଙ୍ଗ ଅଟନ୍ତି । ଦ୍ୱିତୀୟ- ଏପରି ବିଷୟର ତାଳିକା ଯାହା କୌଣସି ଅଧିକାରୀ ବା

ଅପିସକୁ ଲେଖା ଯାଇଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଗରେ ତିଆରି କରାଯାଇଥିବା ତାଳିକା ଉପରେ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅନ୍ୟ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କର ମତାମତ ମଧ୍ୟ ନିଅ । କଣ ସେମାନେ କରିଥିବା ଦୂଇ ଆଧାରଗତ ପତ୍ର ବିଷୟର ବିଭାଜନ ସଠିକ କରିଛନ୍ତି ? ଯଦି କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନର ସଂଶୋଧନ ଅଛି ତେବେ ଶିକ୍ଷକ ତାହାକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବେ । ଏବେ ତୁମେ ଦେଖ ଯେ ବନ୍ଦୁ-ବାନ୍ଦିବ ବା ସାଙ୍ଗକୁ ଲେଖାଯାଉଥିବା ଚିଠି/ପତ୍ରକୁ ଅନୌପଚାରିକ ପତ୍ର କୁହାଯାଏ ତଥା ଯେଉଁ ପତ୍ର କୌଣସି ଅପିସ ବା ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଲେଖାଯାଏ ତାକୁ ଔପଚାରିକ ପତ୍ର କୁହାଯାଏ । ପତ୍ରଲେଖନ କେଉଁ ଉପାୟରେ କରିବେ, କାହିଁକି କରିବେ ? ପତ୍ରଲେଖନ କେତେ ପ୍ରକାରର ଅଟେ, ଏହାକୁ କିପରି ଲେଖାଯାଏ ? ଏହାକୁ ବିଷ୍ଟାରରେ ବୁଝାଇବା ପୂର୍ବରୁ, ଯଦି ତୁମ ଦ୍ୱାରା ଗତିବିଧି କରାଯାଏ, ତାହାହେଲେ ତୁମର ପ୍ରଥମରୁ ଏହା ଉପରେ କେତେ ଜ୍ଞାନ ରହିଛି ତାହା ଜାଣିହେବ । ଏହା ଜାଣିବାପରେ ଆମେ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିପାରିବା ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ କେଉଁ ପ୍ରକାରର ପତ୍ରଲିଖନର ଶିଖାଇବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

ଗତିବିଧି :

୧. ସୁନୀଳ ଛାତ୍ରବାସରେ ରହୁଛି । ସେ ନିଜ ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ପତ୍ର ଲେଖୁଛି । ତାକୁ ଆଗାମୀ ଗ୍ରାମର ଭୋଜନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେବାକୁ ହେବ । ଦେଖ ମୋଟ ୩୦୦୦ ଟଙ୍କା ଅଟେ ।

୨. ଅଙ୍କିତା ନିଜ ସ୍କୁଲର ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଖକୁ ପତ୍ର ଲେଖୁଛି । ତାର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ହଜି ଯାଇଛି ଏବଂ ତାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପାଇଁ ନକଳ ନେବାପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ହେବ । ତୁମେ ଦେଖ ଯେ - ୧. ତୁମର ପତ୍ରଲେଖନ ନିୟମାନ୍ତ୍ରାରେ ହୋଇଥିଲା ? ଏବଂ ସେହି ପତ୍ରଲିଖନରେ ନିୟମକୁ କିଭିନ୍ନ ଭାବରେ ପାଳନ କରିଥିଲ । ୨. କାହାର ପତ୍ରଲିଖନ ନିୟମାନ୍ତ୍ରାରେ ହୋଇନଥିଲା ? ଯଦି ନା ତେବେ ସେହି ପତ୍ରଲିଖନରେ କେଉଁ କେଉଁ ନିୟମକୁ ପାଳନ କରିନଥିଲା । ୩. ପତ୍ରଲିଖନ ମୋଟ କେତେ ପ୍ରକାର ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ତାହା କିପରି ଲେଖା ଯାଇଥାଏ ?

ପତ୍ରଲିଖନ ବିଷୟରେ ଔପଚାରିକ ସୂଚନା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ସୂଚନା ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ପିଲାଙ୍କୁ କହିବା ଏବଂ ବୁଝାଇବାର ଅଛି । ପତ୍ରଲିଖନ ପତ୍ର(ଚିଠି)ର ମହୁ- ଲିଖିତ ରୂପରେ ବିଚାର, ସୂଚନା ତଥା ସଦେଶକୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଠାରୁ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ପତ୍ର ଏକ ମହୁଡ଼ିପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଧନ ଅଟେ ।

ପତ୍ରଲିଖନର ବିଶେଷତାଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଲେଖାଯାଇଛି ।

୯.ସରଳତା-ପଡ଼ଇ ତାଙ୍କା ସରଳ, ବୋଧଗମ୍ୟ ଏବଂ ସହଜ ହେବା ଦରକାର । ଯାହା ମଧ୍ୟ ଆମେ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛେ, ତାହା ସଷ୍ଟ ରୂପରେ ଲେଖାହେବ ଦରକାର । ଅଯଥା କଥା ପଡ଼ଇ ମହଞ୍ଚକୁ କମାଇ ଦେଇଥାଏ ।

୧୦.ବିଷୟର ନିଶ୍ଚିତତା- ପଡ଼ଇରେ ଯାହା ଲେଖା ଯାଇଅଛି ତାକୁ ପଢ଼ିକରି, ପଢ଼ିବା ଲୋକର ମନରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ବା ଆଶଙ୍କା ନହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯାହା କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ତାହା ସଷ୍ଟ ଲେଖନ୍ତୁ ।

୧୧. ସଂକଷିପ୍ତତା- ପଡ଼ ବହୁତ ଅଧିକ ବଡ଼ ନହେବା ଦରକାର ଯେପରି ପଢ଼ିବା ଲୋକ ବିରକ୍ତ ମନେ କରନ୍ତି ।

ପଡ଼ ୨ ପ୍ରକାରର ହୋଇଥାଏ : ଯଥା - (୧) ଔପଚାରିକ ପଡ଼ (୨) ଅନୌପଚାରିକ ପଡ଼ ।

୧. ଔପଚାରିକ ପଡ଼ : ଔପଚାରିକ ବା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟୀ ପଡ଼- ଏହି ପଡ଼ ସେମାନଙ୍କୁ ଲେଖାଯାଇଥାଏ, ଯାହା ସହିତ ଆମର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ପର୍କ ନଥାଏ । ଯଦି ହୋଇଥାଏ, ତାହାହେଲେ ପଡ଼କୁ ଲେଖିବା ସମୟରେ ତାହାର କୌଣସି ମହଞ୍ଚ ନଥାଏ । ଏହାର ଅର୍ଦ୍ଧଗତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଡ଼ ଆସିଥାଏ । ଆବେଦନ ପଡ଼ ବ୍ୟବସାୟିକ ପଡ଼ ସରକାରୀ ପଡ଼

|

ଅନୌପଚାରିକ ପଡ଼ - ଏହି ପଡ଼ ଏପରି ଲୋକଙ୍କୁ ଲେଖାଯାଇଥାଏ, ଯାହାଙ୍କ ସହିତ ଆମର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ପର୍କ ବା ପରିଚୟ ଥାଏ । ସମ୍ବେଧନ, ଅଭିବାଦନ ତଥା ପଡ଼ଇରେ ଶୋଷରେ ଆସୁଥିବା ଶବ୍ଦର କିଛି ଉଦାହରଣ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା । ଯାହା ପାଖକୁ ପଡ଼ ଲେଖା ସଂବୋଧନ ଅଭିବାଦନ ସମାପନ ଯାଉଛି । ବାପା/ମାଆ/ଦାଦା/ଖୁତ୍ରୀ/ ଆଦରଣୀୟ/ପୂଜ୍ୟ/ପୂଜନୀୟ ସାଦର ପ୍ରଶାମ ଆପଣଙ୍କ/ ଜେଜେବାପା/ଜେଜେମାଆ/ ତୁମର ଆଜ୍ଞାକାରୀ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସାନ ଭାଇ/ସାନ ଭଉଣୀ ପ୍ରିୟ/ଚିରଣ୍ଣିବୀ ଖୁସିରେ ରୁହ / ତୁମର ବଡ଼ ଭାଇ/ବଡ଼ ଶୁଭାଶିଷ ଭଉଣୀ ସାଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ/ପ୍ରିୟର ନମ୍ବାର ତୁମର ସାଙ୍ଗ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ/ଶିକ୍ଷିକା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ/ଶ୍ରୀମତୀ ମହୋଦୟ/ ଆପଣଙ୍କ ଆଜ୍ଞାକାର ମହୋଦୟା ଛାତ୍ର/ଛାତ୍ରୀ ପଡ଼ଇର ଔପଚାରିକ କିମ୍ବା ଅନୌପଚାରିକ ହେବା ବିଷୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ- ଯଦି ତୁମ ବାପା କୌଣସି ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ତୁମକୁ ତାଙ୍କୁ ଚିଠି/ପଡ଼ ଲେଖିବାର ଅଛି । ପ୍ରଥମେ ଏହା ବିଚାର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ପଡ଼/ଚିଠିର ବିଷୟ କଣ ହେବ ? ଯଦି ପଡ଼ଇ ବିଷୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅର୍ଥ ତେବେ ତୁମେ ତାଙ୍କୁ ଅନୌପଚାରିକ ପଡ଼ ଲେଖିବେ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ପଡ଼/

ଚିଠିର ବିଷୟ ତାଙ୍କର ପଦ ଅର୍ଥାତ୍ ଜିଲ୍ଲାଧିକାରୀଙ୍କ ସହିତ ସମକ୍ଷୀତ ଅଟେ ତେବେ ତୁମକୁ ସେହି ସମୟରେ ଔପଚାରିକ ପତ୍ର ଲେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପଡ଼ର ବିଷୟ

୧. ଆପଣଙ୍କ ବାପା ଜିଲ୍ଲାଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ କଲୋନୀରେ ବିଜ୍ଞୁଳୀର ବିତରଣ ଅନିୟମିତ ରୂପରେ କରାଯାଉଛି ଯାହାଦ୍ୱାରା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ନିଜର ପରୀକ୍ଷାର ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବାରେ ଅସୁବିଧାର ସାମନା କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ତେଣୁ ଆପଣ ଜିଲ୍ଲାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏହି ସମସ୍ୟା ଅବଗତ କରାଇବା ସହିତ ବିଜ୍ଞୁଳୀ ନିୟମିତ ବିତରଣ କରିବାପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖ ।

ପ୍ରାପ୍ତେଷୁ; ଜିଲ୍ଲାଧିକାରୀ ତୁଳସୀନଗର କଲୋନୀ, କଟକ

ତାରିଖ - ୩୧ ମେ ୨୦୧୮

ବିଷୟ - “ବିଜ୍ଞୁଳୀର ଅନିୟମିତତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଗ ପତ୍ର”

ମହାଶୟ,

ସବିନୟ ନିବେଦନ ଏହି ଯେ ମୋର ନାମ ଆଲୋକ ତ୍ର୍ଯାପାୟୀ ଅଟେ । ମୁଁ ତୁଳସୀନଗର କଲୋନୀରେ ରହୁଛି । ଆଜିକାଳି ଆମର କଲୋନୀରେ ବହୁତ ଅନୀୟମିତ ରୂପରେ ବିଜ୍ଞୁଳୀ କାଟ କରାଯାଉଛି ଯାହାଦ୍ୱାରା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ବହୁତ ସମସ୍ୟାର ସାମନା କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ଆଜି ବୋର୍ଡର ପରୀକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ଯାହାଦ୍ୱାରା ରାତି ସମୟରେ ପଢ଼ିବାକୁ ବହୁତ ଅସୁବିଧା ସମ୍ବୁଦ୍ଧିନ ହେବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ଏହି ପ୍ରକାର ଅନିୟମିତ ବିଜ୍ଞୁଳୀ କାଟ ଦ୍ୱାରା ଛାତ୍ରଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ ଅନ୍ଧାର ଆଡ଼କୁ ଗତି କରୁଛି । ତେଣୁ ଆପଣଙ୍କୁ ନିବେଦନ ଏହା ଯେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କର ଏହି ସମସ୍ୟାକୁ ଧାନରେ ରଖି ବିଜ୍ଞୁଳୀକୁ ନିୟମିତ କରିବାପାଇଁ ସମକ୍ଷୀତ ବିଭାଗକୁ ଉଚିତ୍ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେବେ ବୋଲି ଆଶା କରୁଛି ।

ଙ୍କତି

ଘର.ନଂ.-୧୯

ଆପଣଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ

ତୁଳସୀନଗର କଲୋନୀ, କଟକ-୫

ଆଲୋକ ତ୍ର୍ଯାପାୟୀ

ଏହି ପ୍ରକାର ଉଦାହରଣ ଦ୍ୱାରା ଏହା ସ୍ଵର୍ଗ ହୋଇଯାଇଥିବ ଯେ ପତ୍ରର ବିଷୟ ଆଧାରରେ ପତ୍ରର ପ୍ରକାର ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶିତ କରାଯାଇଥାଏ ଲେଖିବା ଲୋକ ସହିତ ଏହାର କୌଣସି ସମ୍ବନ୍ଧ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଆରେ ଭାଷା ଶୁଦ୍ଧତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କେତେକ ନିୟମ:- ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ:- ଭାଷା ବିଷୟରେ ପଠନ ଓ ଲିଖନରେ ମାତ୍ରା, ଅନୁସ୍ଵାର, ଯୁକ୍ତାକ୍ଷରର ଉଚିତ ପ୍ରୟୋଗର ଧାରଣା ବିକଶିତ କରିବା ।

ସମାପ୍ତ